

Het Nederlands binnen een meertalig academisch landschap

Leuridan, Mit	UGent, Gent, België
De Soete, Alexander	UGent, Gent, België; University of the Western Cape, Bellville, Zuid-Afrika
Slembrouck, Stef	UGent, Gent, België

Inleiding

Tegen de achtergrond van een toenemende taaldiversiteit in Vlaanderen en Nederland focust dit panel op meertaligheid binnen het hoger onderwijs, met aandacht voor uitdagingen en kansen in beleid en praktijk. Het vertrekt vanuit Nederland en Vlaanderen. De onderwijswetgeving in beide landen legt het Nederlands als primaire onderwijstaal op, met de mogelijkheid om opleidingen in het Engels aan te bieden. De implementatie van dat Engelstalig onderwijs vormt vaak het onderwerp van een polariserend debat waarin empirie en taalexpertise het onderspit delven tegen ideologie.

Hogeronderwijsinstellingen proberen zich buiten dat debat te houden en dragen in hun beleidsvisies meertaligheid hoog in het vaandel. In de praktijk wordt die meertaligheid echter verschillend ingevuld. In Vlaanderen worden de beperkingen van Engelstalig onderwijs strikt bewaakt, terwijl in Nederland internationalisering een sterkere nadruk krijgt. In beide contexten wordt vaak voorbijgegaan aan de bredere meertalige realiteit, waarin studenten en docenten een breed scala aan talen gebruiken naast Nederlands en Engels. Hogeronderwijsinstellingen maken abstractie van deze diversiteit op het microniveau, en reduceren de omgang met meertaligheid veelal tot het wegwerken van een tekort in de onderwijstaal. Die discrepantie tussen beleidsvisies en praktijk leidt tot debatten over de positie van het Nederlands, de rol van het Engels, en de vraag naar concrete handvatten om thuistalen actief in te zetten in het leerproces.

Dit panelgesprek richt zich op de volgende vragen. Hoe kan het Nederlands zich positioneren binnen een taaldivers academisch landschap? Hoe beïnvloeden economische motieven, zoals het aantrekken van internationaal talent dat bijdraagt aan onderwijs, onderzoek en innovatie, de keuzes in taalbeleid? Hoe kan een instelling de taalcompetenties van lesgevers en studenten in het Nederlands, Engels én andere talen erkennen en indien nodig versterken? Hoe kunnen de Vlaamse en Nederlandse ervaringen inspirerend zijn voor andere regio's met soortgelijke uitdagingen?

Omschrijving bijdragen

De inleiding/eerste presentatie ("De huidige visie op meertaligheid in het Vlaamse en Nederlandse hoger onderwijs") schetst een beeld van de huidige visie op meertaligheid in het Vlaamse en Nederlandse hoger onderwijs. De presentatie bevat zowel een beschrijving van de juridische contexten als voorbeelden uit de praktijk. Daarnaast wordt verwezen naar recent onderzoek over meertaligheid in het Vlaamse hoger onderwijs en naar de standpunten over meertaligheid van diverse professionele organisaties, zoals het Nederlands/Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs.

In een tweede presentatie ("Lingua Franca Engels en meertalige praktijk binnen de hogeronderwijsinstelling") beschrijft een onderzoeker de rol van Engels als lingua franca in het hoger onderwijs. Die gaat in op de context-specifieke impact van het Engels op zowel lokale als internationale academische praktijken aan de hand van casussen binnen en buiten het Nederlandse taalgebied.

In een derde presentatie ("Functioneel differentiëren: naar een modulair talenbeleid in het hoger onderwijs") krijgt de toehoorder een uiteenzetting over de meerwaarde en inzetbaarheid van een modulair talenbeleid. De presentatie beschrijft hoe instellingen functioneel kunnen differentiëren op basis van de talige noden van studenten en lesgevers. De spreker baseert zich hiervoor op bevindingen uit eigen doctoraatsonderzoek en de internationale literatuur.

Staat het panel open voor het toevoegen van bijdragen van andere sprekers?

Ja. We verwelkomen graag voorstellen uit (psycho)linguïstische, pedagogische, economische en beleidsmakende hoek. Graag streven we naar een (gelijke) verdeling tussen deelnemers uit het hele Nederlandse taalgebied: we vragen dan ook zeker naar panelleden uit landen buiten de Lage Landen.